

ידע כל זה, ואני פוחד עליו אם יתקיים בעולם משום זה. אמר רבי יצחק, ולמה? אמר לו, משום שתינוק זה יכול להסתפל במקום שאין רשות לאדם להסתפל בו, ואני פוחד עליו, שעד שלא יגיע לפרקו ישגיח ויסתפל ויענישו אותו.

שמע אותו התינוק. אמר, איני פוחד מענש לעולמים, שהרי בשעה שאבא הסתלק מן העולם, ברך אותי והתפלל עלי, וידעתי שזכות אבי תגן עלי. אמרו לו, ומי הוא אביך? אמר, [אין רבי יהודה] בנו של רב המנונא הנקן. לקחו אותו והרכיבו אותו על כתפיהם שלשה מילין.

קראו עליו, (שופטים ד) מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק וגו'. אמר להם אותו תינוק, דבר בא לידיכם, פרושו אותו. אמרו לו, הקדוש ברוך הוא זמן לנו את דרך החיים, אמר אפה.

פתח ואמר, מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק, פסוק זה יש לנו בו סמך. מהאכל - זה צדיק, שכתוב (משלי ג) צדיק אכל לשבע נפשו. צדיק אוכל ודאי ונוטל הכל, למה? לשבע נפשו, לתת שבע לאותו מקום שנקרא נפש דוד. יצא מאכל - שאלמלא אותו צדיק לא יצא מזון לעולמים ולא יוכל העולם לעמד [ב]. ומעז יצא מתוק - זה יצחק שברך את יעקב (בראשית כז) בטל השמים ומשמני הארץ.

עוד, אף על גב שהכל אהד, אלולא תקף הדין הקשה, לא יוצא דבש. מי הדבש? זו תורה שבעל פה, שכתוב (תהלים ט) ומתוקים מדבש ונפת צופים.

דדינא קשיא, לא נפקא דבש. מאן דבש. דא תורה שבעל פה, דכתיב, (תהלים יט) ומתוקים מדבש ונפת צופים. ומעז, דא תורה שבכתב,

אלין, די לן. אמר רבי יהודה, יאות הוא להאי ינוקא דלא ינדע כל האי, ואנא מסתפינא עליה. אי יתקיים בעלמא בגין האי. אמר רבי יצחק ולמה. אמר ליה, בגין דהאי רביא יכיל לאסתפלא באתרא דלית רשו לבר נש לאסתפלא ביה. ומסתפינא עלוי, דעד לא ימטי לפרקוי, ישגח ויסתפל ויענשוין ליה.

שמע ההוא ינוקא. אמר, לא מסתפינא מעונשא לעלמין, דהא בשעתא דאסתליק אבא מעלמא, בריך לי וצלי עלי. וידענא דזכותא דאבא יגין עלי. אמרו ליה, ומאן הוא אבוך. אמר, (נ"א ליתא רבי יהודה) בריה דרב המנונא סבא, נטלו ליה, וארכבוהו על כתפיהו תלת מילין.

קרו עליה, (שופטים ד) מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק וגו'. אמר לון ההוא ינוקא, מלה אתא לידייכו, פרושו לה. אמרו ליה, קדשא בריך הוא זמין לן ארחא דחיי, אימא אנת.

פתח ואמר, מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק. האי קרא, אסמכתא אית לן ביה, מהאכל, דא צדיק, דכתיב, (משלי יג) צדיק אוכל לשובע נפשו. צדיק אוכל ודאי, ונטיל פלא, אמאי, לשובע נפשו. למיהב שבועא, לההוא אתר דאקרי נפשו דדוד. יצא מאכל, דאלמלא ההוא צדיק, לא יפוק מזונא לעלמין, ולא יכיל עלמא לקיימא (ביה). ומעז יצא מתוק, דא יצחק, דבריך ליעקב בטל השמים ומשמני הארץ.

תו, אף על גב דכלא חד, אלמלא תקפא דדינא קשיא, לא נפקא דבש. מאן דבש. דא תורה שבעל פה, דכתיב, (תהלים יט) ומתוקים מדבש ונפת צופים.